

1/2022 • PLZEŇ

OPUSCULUM

ČASOPIS ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

Obsah

- SM. Guzmána Valentová OP: Úvodní slovo | **2**
- Provinční kapitula bratří a staronový provinciál | **3**
- Fr. Vojtěch Soudský OP: Jsme schopni nabízet? | **4**
- Jan Vincenc Horáček: Dominikáni v Chebu? | **7**
- Fr. Alvarez Kodeda OP: Klášterní zahrada v Plzni | **9**
- SM. Michaela Lokvencová OP: Život bez skořápky | **12**
- SM. Rafaela Slavíková OP: Zpřítomňování dominikánského života – pramen pro Plzeň | **14**
- Na Plzeň nezapomínám. Rozhovor s SM. Vojtěchou Beránkovou OP | **16**
- Jan Vincenc Horáček: Terciáři v Plzni | **19**
- Jana Kateřina Černíková: Radost ze sdílené víry | **21**
- Miroslav František Falkenauer: Všerubské zázraky | **22**
- Peter Kreeft: Náboženství | **25**
- Fr. Václav Veselský OP: Slovo se stalo tělem... z Marie Panny | **27**
- Kazatelské nebe | **32**
- Sliby u mnišek v Uherském Brodě | **34**
- Poděkování všem dárcům | **34**
- Z nabídky nakladatelství Krystal OP | **34**

Milí přátelé,

Pro úspěšné působení potřebujeme spolupracovat, obohacovat se a navzájem se podporovat. Tvoříme jeden strom, v němž protéká jedna míza a vyživuje i ten nejposlednější list!

opět můžeme otevřít první stránku nového čísla nového ročníku časopisu OPusculum. Jsme sice na začátku, ale zároveň kontinuálně přecházíme z toho, co již bylo, a směřujeme dále po naší cestě. Rozhodně to ale nebude nudná a jednotvárná pouť!

OPusculum si pro letošní rok vymezilo zcela nový a odvážný cíl. Řekneme-li, že je jím vytvoření společného dominikánského prostoru pro sdílení duchovního dědictví a aktuálních informací a pro studium, nic nového a odvážného z toho nekouká... Důležitá je ale forma. Každé číslo ročníku 2022 se totiž zaměří na jeden konkrétní region, ve kterém spolupůsobí více větví dominikánské rodiny. Smyslem není zvenčí zmapovat a přiblížit specifika života a působení dominikánské rodiny v určité oblasti, ale naslouchat nám dominikánům, každému z nás, když svědčíme o tom, jak odpovídáme lidem, kteří se nás ptají po příčině naší naděje. V našich odpovědích plynoucích v proudu dominikánské spirituality se zračí i duchovní potřeby lidí, ke kterým jsme posláni Bohem – ke konkrétním lidem žijícím v konkrétních podmínkách, čekajícím na konkrétní a pro ně srozumitelná slova. Jako dělníci na Boží žni známe povahu půdy i vhodné způsoby jejího obdělávání. Jako je rozdíl mezi černozemí a jílovitou půdou, tak je tomu i mezi severními Čechami a jižní Moravou. Při sledování rozdílností však ještě více vyniká to, co je společné – pro úspěšné působení potřebujeme fungovat společně, spolupracovat, obohacovat se a navzájem se podporovat. Nejsme jednotlivé větve naházené na hroma-

dě u ohniště, nečekáme na spálení, tvoříme jeden strom, v němž protéká jedna míza a vyživuje i ten nejposlednější list!

První číslo letošního ročníku vzniká v době slavení provinční kapituly bratří. V úterý 25. ledna 2022 byl magistrem řádu fr. Gerardem Timonem III. OP potvrzen v úřadu provinciála opět fr. Lukáš Fošum OP. Přejeme jemu i sobě navzájem, abychom byli lidmi, kteří se zaobírají s láskou jak slovem Božím, tak i slovem lidským, které k nám přichází, abychom tak byli schopni poznávat jeho původce, a jeho původce zase mohl poznávat toho, kdo má zájem o jeho slovo. Kéž rozpohybujeme svou duši k onomu prvnímu Slovu, kterým se všechno otvírá. K oněm otevřeným dveřím, jimiž přichází Bůh (i „ten druhý“) sám. V tu chvíli se v nás totiž hýbe Duch svatý. A on sám ví velmi dobře, co potřebujeme, a vyjadřuje to vzdechy nevypověditelnými.

Doufáme, že v roce 2022 se budeme, i díky OPusculu, vzájemně povzbuzovat, inspirovat a podporovat. Věříme, že nezůstaneme jen u povrchního povědomí a u vytvoření si představy o tom, co se kde děje, ale že se v nás probudí aktivní zájem o život, zkušenosti a potřeby našich bratří a sester.

SM. Guzmána Valentová OP

Provinční kapitula bratří a staronový provinciál

V neděli 23. ledna 2022 v 18:30 hodin byla mši svatou k Duchu svatému u svatého Jiljí zahájena provinční kapitula bratří Řádu kazatelů. Za svého provinciála si bratři na další čtyřleté období opět zvolili fr. Lukáše Fošuma OP, ten volbu přijal a magistr řádu fr. Gerard Timoner III OP ji v úterý 25. ledna 2022 potvrdil. Za definity provinční kapituly byli zvoleni bratři Pavel Mayer OP, Irenej Šiklar OP, Filip Boháč OP a Ludvík Grundman OP.
Deo gratias!

Foto: Archiv OP

Jsmo schopni nabízet?

Dominikáni v Plzni

Nad otázkami Proč jsou podle vás dominikáni v Plzni? Co je zde jejich úkolem a co mohou místním lidem nabídnout? se zamýšlí fr. Vojtěch Soudský OP.

Foto: Archiv OP

Myšlenky se rozeběhnou: — historicky: protože před sto deseti lety se bratři (pražský klášter) rozhodli po několikasetleté pauze vrátit do Plzně, postavit nový kostel (největší v Plzni a možná i v provincii) a klášter a učinili tak. I s podmínkou, že převzeme péči o novou plzeňskou farnost. Dlužno podotknout, že tehdy byl odpor mnohých Plzeňanů velmi intenzivní a nepřátelský, ale kostel byl prý plný těch, kdo zde právě dominikány vítali. Jako bojovníky za katolickou stranu nesčetných půtek, nebo jako „misionáře“ mezi antikatolicky naladěnou částí plzeňské inteligence i dělnictva?

Nebo jako ty, kteří by měli stát na hranici mezi věřícími a nevěřícími? A my jsme v roce 1990 sdíleli jejich názor, že přítomnost našeho řádu je v Plzni žádoucí (včetně oné farní povinnosti), i když ostrá nenávisť a animozita nebyla a není zdaleka tak ostrá jako před sto lety. On totiž právě ten prostor mezi věřícími katolíky a ostatními křesťany na jedné straně a nevěřícími na straně druhé se velmi významně rozšířil. A v tom prostoru je mnoho lidí, kterým říkáme „hledající“, „pochybující“, „zraje“, „tázající se“, kteří byli odrazeni svou zkušeností s křesťany nebo s církví, a nebo prošli nejrůznějšími životními peripetiemi. Myslím, že náš úkol je jasný. Ale můžeme (jsemo schopni) to místním lidem (všem, ne jen katolíkům) nabídnout?

Foto: Archiv OP

— aktuálně: Plzeň je inteligentní město s mnohými školami (včetně církevních – jedné školky, jedné základní a dvou středních), jedné univerzity (ZČÚ) a Lékařské fakulty Karlovy univerzity. Je to kulturní město s vynikající spoluprací mezi samosprávnými orgány a církví (biskupem na nejvyšší úrovni, ale i farnostmi a místní samosprávou). Tímto výčtem však nemám na mysli jmenované struktury, ale spoustu dospělých lidí, studentů a dětí, pro které se v nějakém okamžiku nebo období jejich života probudí touha po duchovním rozměru. A tam bychom měli být na dosah, k dispozici, připraveni.

Zde bych vložil poznámku související s jinou otázkou, týkající se mne jako biskupského vikáře pro školství a církevního školství: Je patrný veliký převis zájemců nad kapacitou všech našich školek a škol. Ale ze třiceti studentů ve třídě přibližně jsou tři věřící, tedy 27 je těch, které bychom mohli zařadit do výše uvedeného prostoru mezi věřícími a agresivně nevěřícími (zhruba řečeno, neboť nemálo z nich se považuje za zcela nevěřící). Hlavní důvod zájmu je všeobecné uznání těchto škol jako vynikajících, jak co do toho, co naučí, tak co do atmosféry na škole. Není vhodnost naší přítomnosti jako spirituálů a učitelů nabíledni? A zase: jsme schopni to nabídnout? A když ne my, tak kdo?

Zbývá ještě výše nenápadně zmíněná péče o farnost (to byla původně podmínka souhlasu biskupa s přítomností dominikánů v Plzni). Mým snem

vždy bylo (již v Praze na Zlíchově), že by dominikány spravovaná farnost byla misijně zaměřená, tj. otevřená ostatním lidem kolem. Z těch kolem bych chtěl připomenout i obyvatele charitních zařízení a staré, na byt či domek omezené lidičky, kteří by v očích křesťanského misionáře měly mít také svou hodnotu, neboť i tam proběhly různé výše zmíněné životní peripetie. S radostí mohu konstatovat, že na Zlíchově se to mému současnému nástupci obdivuhodně podařilo. V Plzni to je nyní spíše mé zbožné přání. I když se tu a tam nějaká ta vlašťovička objeví a ne vždy se nechá zaplašit nelibostí některých lidí pramenící z toho, že to není tak, jak to bývalo. Část zodpovědnosti je na nás, ale jen část. Pro zbytek potřebujeme nadchnout jiné. A zase: jsme schopni to nabídnout?

Poslední zamyšlení má souvislost s otázkou, jak na mne působí, že v Plzeňské diecézi navštěvuje bohoslužby 1 % z celkového počtu obyvatelstva. V posledním sčítání lidí se prý ukázalo, že výrazně (snad o dvě třetiny) poklesl počet lidí hlásících se k nějaké církvi nebo konkrétnímu náboženství. Zejména katolickou církev prý to významně postihlo. Jsem přesvědčen, že toto se moc netýká těch, kteří byli v tom jednom procentu praktikujících. Na druhé straně představa, že to jedno procento je tak říkajíc „za vodou“, není úplně správná. Pro život v katolickém „skleníku“ by to možná stačilo, ale ani většina z nich (podle mých zkušeností) skleníků nechce a ani my bychom to chtít neměli. Možná jich je tolik (v Plzni cca 117 lidí na jednoho kněze), abychom alespoň některé z nich mohli doprovázet v jejich duchovním životě, zpevňovat základy jejich víry, být těmi, za kým mohou přivést své hledající přátele. Toto mohu potvrdit ze své zkušenosti s vysokoškolskými studenty studujícími v Plzni. Nejde o davové scény, o desítky pokřtěných a biřmovaných. Jsou to jednotlivci. Ale ti když se povedou...! A zase: jsme schopni to nabídnout?

Možná, že většina toho, co jsem uvedl, je potřeba i v mnohých dalších (a větších) městech, než je Plzeň. Ale právě zde mám pocit, že velmi platí výše uvedené „když ne my, tak kdo“. Pocit, že nás do Plzně oním sto deset let starým rozhodnutím poslal Pán a my halt bychom měli dělat alespoň to, co zmůžeme. Poslal-li nás sem, pak zbytek doplní (ne místo nás, ale k tomu, co vložíme my).

P.S. Z výše uvedených potřeb je snad patrné, jak nesmírně potřebná je spolupráce všech, kdo zde patří k dominikánské rodině, že jde o úkoly všech těchto „dominikánů“, a jak je důležité, aby si toho bylo vědomo i nás pět bratří žijících v Klášteře dominikánů Plzeň, Jiráskovo náměstí 30.

připravila SM. Vincenta Vodáková OP

Dominikáni v Chebu?

Foto: Jan Vincenc Horáček

Cheb a s ním celé Chebsko má pohnutou historii. Tuto frázi jsem čítal v učebnicích dějepisu nejen o Chebsku. Ale která část naší vlasti nemá historii pohnutou? Ovšem s Chebskem se opravdu hýbalo, aniž by se ono samo pohnulo. Tu patřilo tomu, tu onomu, zájemci nechť zalistují v oněch učebnicích. Zde nás bude zajímat tato historie z pochopitelných důvodů až od 13. století. A navzdory mé nechuti k té výše zmíněné frázi musím přiznat, že jsem nenašel období v dějinách našeho řádu na Chebsku, které by nebylo pohnuté. Nejsem historik, tak se odborníkům předem omlouvám za asi přílišné zjednodušení. Projděme tedy ta pohnutá staletí.

Počátky dominikánského působení na Chebsku se datují rokem 1294 a jako ve spoustě jiných dějinných událostí jsou i zde náznaky osobních vlivů – v květnu toho roku český král Václav II. (má osobní vztah k Chebu) povoluje dominikánům usadit se ve městě, v červenci římský král Adolf Navsavský (bratr prvního převora Dětricha) k tomu dává rovněž svolení. Podpora přišla i od rezenského biskupa Jindřicha. Měšťané jsou navíc kladně nastaveni k přijetí bratří, přesto, že v té době jde o šestou instituci, která má touhu pečovat o chebské duše. Darovali jim spáleniště v Kamenné ulici, ob-

darovali je i jednotlivci (zejména rodina Spervoglů). Konvent vznikl v roce 1296 a byl začleněn do saské provincie. V té době byla dokončena stavba kostela sv. Václava i kláštera.

Během 14. století skupují bratři okolní domy a pozemky, domlouvají oblast své působnosti s lounskými dominikány. Jsou obdařeni i přízní Karla IV., který jim uděluje právo kácet dřevo v říšském hvozdu. Klášter postupně nabývá důležitosti, konají se zde ve 14. a 15. století i některé provinční kapituly. Z hmotných památek kláštera je v městské galerii dodnes dochována umělecky hodnotná Pieta asi z roku 1350.

V roce 1420 zasáhl věž kostela blesk, roztavil zvony a poškodil i budovy kláštera, kterému od té doby Chebané říkali černý klášter. V 15. století jednají v hostinci u kláštera zástupci basilejského sněmu s husity, vzniká zde dokument *Soudce chebský*.

Reformace v 16. století zamíchala poměry i v Chebu, bratři dočasně opouštějí klášter kvůli nedostatku prostředků k obživě, zůstává jen převor. Saská provincie se rozpadá a klášter roku 1604 přechází do provincie české.

V 17. století se bratři podílejí na rekatolizaci Chebska, pro nedostatek diecézních kněží spravují mnohé fary v širokém okolí. Třicetiletá válka si však vybírá svou daň, v roce 1642 se zřítily část klášterních budov, roku 1671 si převor stěžuje, že je nebezpečné vstupovat do kostela. Proto se spouštějí stavební práce financované ze sbírek a z velkorysého císařského daru. V roce 1689 světlý rezenský biskup Albrecht nový kostel, jehož orientace je obrácena. Zachoval se bývalý portál, ač zazděný je dnes k vidění v Dominikánské ulici. Jednolodní stavba po vzoru římského kostela Il Gesú se šesti bočními kaplemi má jako jediný chebský chrám z většiny zachované původní vybavení. Kostel by zasloužil zvláštní článek, do nedávna sloužil jako farní kostel, dnes je pronajímán řeckokatolické církvi.

Ještě při dostavbě kostela začala stavba rozsáhlého kláštera, která byla ukončena roku 1720, a to včetně hospodářských budov – sladovny a pivovaru. V severozápadním křídle v patře nad bývalým refektářem je dodnes městem využívaný sál bývalé knihovny. Vybavení se nedochovalo, knižní fond byl před 2. světovou válkou převezen do plzeňského kláštera. Bývalou knihovnu stále zdobí nástropní freska od významného loketského umělce té doby E. Dollhopfa s motivem návštěvy královny ze Sáby u krále Šalamouna s výjevem ze života svatého Dominika.

18. století přineslo platbu výpalného francouzskému vojsku a pak více než zdvojnásobení počtu řeholníků způsobené zrušením klášterů v Klatovech a Plzni Josefem II. V roce 1785 je v klášteře 14 kněží a 5 laických bratří, o pět let později je zde celkem 39 bratří. Ti museli zajišťovat duchovní službu široko daleko.

V polovině 19. století je v klášteře pouhých 6 bratří, kteří pečují o staré tisky a vzácnou sbírku mincí a v pivováře vaří ročně přes 170 hl piva.

V roce 1905 je konvent začleněn do rakousko-uherské provincie, po obnovení plzeňského kláštera je chebský konvent v roce 1935 (1936?) zrušen. Bratři odcházejí do Bavor a provincie budovu kláštera pronajímá Misionářům Nejsv. Srdce Ježíšova. Pronájmy trvají přes válečné a poválečné období, podle některých pramenů do roku 1945, podle jiných i po roce 1948.

Které století tedy nebylo pro chebské dominikány pohnuté? Inu, asi jen to 21., v kterém si Cheb připomíná dominikánskou přítomnost již jen kostelem, spoře světsky využívanou budovou kláštera a řádovou hrobkou na hřbitově. Tu a tam lze po celém Chebsku také zahlédnout připomínku působení bratří např. ve vybavení kostela.

Jan Vincenc Horáček
podle materiálů Petra Berana a <http://encyklopedie.cheb.cz>

Klášterní zahrada v Plzni

Stručná historie

Zahrada byla vybudována současně se stavbou kláštera a kostela jako jednolitý architektonický celek v roce 1913. Celý areál se tehdy nacházel za městem ve volné krajině. Byla založena na neplodné půdě v nerovném terénu, který byl vyrovnán, navýšen zásypy a následně zavezen orníci.

V následujícím roce vypukla 1. světová válka a s ní přišla velká bída, kterou trpěli všichni obyvatelé převážně dělnického východního předměstí Plzně včetně komunity bratří dominikánů. Klášter navíc musel splácet bance půjčku nutnou k nouzovému dokončení stavby klášterního areálu. Zahrada se tak stala zdrojem obživy komunity jak přímo pěstováním potravin pro komunitu, tak i k prodeji na trhu. Vzniklo zde malé komunální zahradnictví.

Tomuto účelu zahrada sloužila až do násilné internace řeholníků a záboru kláštera státem roku 1950. V lepších časech 1. republiky byl sice vypracován projekt úpravy zahrady, ten však nebyl nikdy realizován.

Přišla německá okupace, 2. světová válka a s ní první nucené vystěhování bratří do františkánského kláštera. Dominikánský klášter obsadil Wehrmacht, ale zahradu dál obhospodařovali bratři spolupracovníci. Po konci války se dominikáni mohli do kláštera na krátký čas vrátit, v roce 1950 jej však opět museli nedobrovolně opustit, a to na dlouhých 40 let.

Za socialismu byla zahrada rozparcelována. Využívaly ji farnost, mateřská a základní škola a z části vznikla zahrádkářská osada pro občany Plzně. Tomuto využití učinilo částečně konec rozhodnutí postavit podél jižní strany zahrady železniční polikliniku. Přípravy na stavbu započaly v roce 1976, ale poliklinika byla nakonec postavena u Hlavního nádraží, a tak Bohu díky k zastavění klášterní zahrady nedošlo. Zahrada byla ponechána ladem a postupně zpustla, s výjimkou několika zahrádek a farní části, stále udržované obětavými farníky a bratrem Gerardem, který bydlel nedaleko kláštera. Opuštěné staveniště zarostlo během let náletem stromů a křovin.

Po vrácení kláštera řádu v roce 1991 se pár nadšených dobrovolníků, včetně některých bratří, dalo do náročných prací na obnově zpustlé zahrady. Toto období trvalo bezmála 10 let, během nichž bylo nutné odstranit všechny ploty, boudy a další drobné zahradní stavby, které se během doby socialismu v zahradě nahromadily.

Současný stav

Dnešní stav je výsledkem 30letého obětavého úsilí mnoha dobrovolníků, bratří, nadšenců a přátel, kteří mají zásluhu na současné podobě klášterní zahrady. S povděkem lze dnes již vidět kýžené výsledky tohoto úsilí, i když nutno říci, že se to neobešlo bez omylů, chyb a slepých uliček. Ale tomu se asi nelze v žádné lidské činnosti zcela vyhnout.

V roce 1993 byla dokončena a konventní kapitulou schválena koncepční studie zahrady. Základní řešení vycházelo ze stávajícího stavu a dispozice zahrady, z požadavků na její víceúčelové využití, z nedostatku financí na realizaci a z co nejmenších nároků na budoucí údržbu. Z pohledu 90. let minulého století bylo jasné, že komunita vzhledem k majetkovým poměrům a stavu navrácených budov nebude moci zajistit prostředky nutné pro realizaci studie zahrady ani pro její následnou odbornou údržbu.

Přesto se však v roce 2000 podařilo bratřím získat finanční dotaci na první větší realizaci úprav a výsadeb v zahradě. Na podkladě studie z roku 1993 byl firmou Arbor Všeruby vyhotoven projekt výsadby centrální části zahrady. Realizací projektu byl tak položen základ pro budoucí podobu zahrady. Během dalších let se postupně svépomocí dosazovaly další partie. Tímto způsobem se postupuje až dodnes a v současnosti lze opatrně konstatovat, že zahrada je asi tak z poloviny hotova.

Ideová a funkční východiska klášterních zahrad

Pro klášterní zahrady se obecně nejčastěji používá název „rajská zahrada“. Toto pojmenování odkazuje na skutečnost, že mnoho stěžejních biblických dějů je umístěno do zahrady. Počínaje umístěním „prvního člověka“ v zahradě Eden a konče nanebevstoupením „posledního člověka“ na Olivové hoře. Proto byly klášterní zahrady především prostorem určeným k rozjímání, modlitbě, četbě, k duchovním rozhovorům a k možnosti uchýlení se do samoty. Zároveň byly často i místem určeným k odpočinku či k společným setkáváním.

Koncepce a symbolika plzeňské zahrady

Po obvodu zahrady ohraničené zdí vede obvodová travnatá cesta pod alejí sloupovitých dubů, jejichž tvar koruny připomíná plamenné meče andělů střežících zahradu biblického ráje. Středem zahrady procházející hlavní osa a kolmo na ni osa vedlejší tvoří půdorysný kříž, který je symbolickým obrazem rajskeho „Stromu života“. Ten je vysázen ze sloupovitých borovic, které tvarem koruny připomínají cypřiše rostoucí ve Středomoří. Tento typ koruny spolu s cedry, které pohledově uzavírají vzdálenější kouty zahrady, odkazují na země vzniku kazatelského řádu. Asymetricky na sever od hlavní osy zahrady se do budoucna počítá s výsadbou stromů symbolicky vyjadřující „Strom poznání dobra a zla“. Volné prostory mezi alejemi budou ohraničeny tisovými stěnami, aby bylo umožněno různé navzájem se nerušící funkční využití.

fr. Alvarez Kodeda OP, klášterní zahradník

Život bez skořápky

Foto: farnost Plzeň-Bory

Plzeň, na první pohled město nesčetných mostů, milých a upravených parků, rozlehlých komplexů budov automobilky Škoda a pivovaru Plzeň, které se postupně mění v prostory využívané k akcím pro místní. Město obyvatel střežících si svou hrdost na osvobození americkou armádou a fandících na život a na smrt mužstvům FC Viktoria a HC Škoda Plzeň, což patří k jedné z tradic, na které si Plzeňáci nedají sáhnout. Zároveň město přeplněných, často po ulici rozházených popelnic a psích exkrementů, které zdobí ulice i trávníky, a je na bravurnosti chodce – nesešlápnout. Na tak pěkné město je to opravdu ŠKODA!

Přišla jsem do tohoto města po více než dvaceti letech působení v Praze. Mnohé z nového bylo nejen to, co jsem popsala výše, ale i velkodušné a srdečné přijetí plzeňských. Nejsilněji jsem to zakusila s našimi sousedy, kteří sami byli iniciátory vzájemného seznámení a postupného sblížování. Zapůjčili nám ochotně rýč a nezlobili se, když jsme jim ho vrátily s rozštíplou lopatou na dvě části, zapůjčili nám ochotně krumpáč a nezlobili se, když jsme jim ho vrátily s ulomenou násadou... Dnes již máme vlastní zahradní náčiní a se sousedy si vyměňujeme sazenice, ochutnáváme vzájemně plody našich zahrádek a „nosíme si vejce“, což je technický název pro vše pečené

i nepečené. Naši sousedé jsou nepraktikující křesťané, ale moc nám fandí a máme se navzájem opravdu rádi. Tuto sympatii a vstřícnost zakouším nejen od našich sousedů, ale od mnohých nepraktikujících nebo nevyznávajících Boha. A není jich zrovna málo.

Začala jsem pracovat ve farnosti jako pastorační asistentka. Vlastně první zkušenost s prací mimo vlastní zařízení České kongregace sester dominikánek. Práce s lidmi všeho věku, práce všeho druhu, práce v kontaktu se všemožnými úřady, veskrze vstřícnými. Ukazuje se, že dvacet let ve školském zařízení kongregace nebylo špatnou přípravou na život bez skořápky. Každou chvíli potkám známou tvář, někdo mě pozve na návštěvu, na vystoupení, zeptá se, jak se mi daří... Nejsem inkognito. Něco, co jsem ve velkoměstě neměla možnost zažít. Raduji se z toho, protože jsem člověk, který ze vztahů žije. V rámci své práce zakouším lásku dětí a lásku k dětem, které vyučuji náboženství a jejichž rodiče osobně znám a navštěvuji, tykám si se seniorkami, s nimiž se každý týden scházíme k modlitbě a sdílení svých radostí i starostí, piluji hru na kytaru pro zpěvy chval, které pořádáme každé úterý. Ano, znám jménem mnohé lidi z farnosti, z kostela, z úřadů.

V Plzni není mnoho řeholníků, ale ti, kteří zde působí, mají povětšinou zájem o vzájemný kontakt a spolupráci. Jsme si vědomi, že je třeba držet pospolu nejen jako svědectví, ale jako potřeba a nutnost posily ve víře a službě. Plzeňsko je kraj mnoha lidí dobré vůle, ale i velké nevědomosti, jde-li o náboženství. Žije zde mnoho lidí přicházejících za prací z různých míst Česka a zahraničí. Hábit pro ně není znamením zasvěcení se Bohu, ale otázkou, co jsi vůbec zač, proč to nosíš a jsi-li pro mě bezpečný. Tento strach z neznámého působí někdy bolestně, jindy je cestou k rozhovoru a poznávání sebe navzájem, životních cest, víry v Boha. Setkávám se jako jinde i s odporem, nechutí a nezájmem. Rozdíl je nyní pro mě v tom, že ti, kdo jsou takto naladěni, rovněž nezůstávají v anonymitě. Pak se zde setkávám s některými neoblomnými a neprůlomnými „křesťanskými tradicemi“, o jejichž změnách se nemluví nebo jsou to změny pomalé a zanechávají jizvy. Strach, že snad Boha uráží naše špinavé ruce, obavy, že moje modlitby nestačí a je třeba i služby pro druhé, nebo že bych měl převzít spoluúčast na odpovědnosti za život farnosti. Ale to již podle Kazatele „není nic nového pod sluncem“.

To vše však nezastíní ten svěží vzduch, který mi začal vát do tváře s příchodem do Plzně. Pro mě je zde všechno nové i po čtyřech letech. Žijeme tu tři v rodinném domku, kde je třeba obstarat všechno od sklepa až po střechu, včetně zahrádky. Je toho hodně a mnoho je třeba se učit, mimo jiné i rozlišování podstatného od toho, co počká nebo prostě nebude. Ve velké rozptýlenosti ducha si je třeba střežit čas pro Pána. To je asi náš největší úkol a hned poté otevírat dveře domu a společně s hosty sdílet čas,

víru, radost a život, jak jde. Jak je vidět, žijeme tu dominikánské pnutí mezi vnitřním a apoštolátním životem, jak se na dominikány sluší a patří.

Pro mnohé je Plzeň moc na západ a daleko z ruky. Přirozeně nás to táhne víc na východ, vždyť odtamtud očekáváme příchod naší Spásy. Přesto stojí za to se na západ vypravit, strávit tu třeba dovolenou, navštívit sestry a bratry OP a objevit zdejší krásy. Žije se tu hezky a milost Boží působí a chce působit i skrze nás. Tak nějak sis to, svatý Dominiku, přál?

SM. Michaela Lokvencová OP

Zpřítomňování dominikánského života – pramen pro Plzeň

Po počátečním hledání práce na novém místě a doplňování si odborného vzdělání jsem zakotvila v jedné církevní školce v Plzni (prozatím i jediné v diecézi). V cílené organizované výchově jsem pracovně prošla od mladých dospělých přes středoškoláky, skautské starší školáky, cizojazyčné základní školáky až k současným předškolákům. Tato moje životní a současně pracovní linie mi dává smysl v mém osobním poslání v rámci dominikánského povolání. Mám ráda široký rozhled a současně souhru a vnitřní vazby skutečností. Jsou pro mě otiskem pravdy a Pravdy, kterou se snažím takto hledat, rozeznávat a snad poznávat. Heslo „*veritas*“ je pro mě denní výzvou, hnacím motorem. Možnost práce s dětmi je pro mě darem. Právě s nimi mohu realizovat „*contemplata aliis tradere*“. Z opakované zkušenosti vím, že pouze to, co mám promyšlené, vnitřně prohmatané a prorozjímané, dokážu se zapálením a spontánní aktualizací dětem předkládat. Právě při práci s dětmi je paradoxně nejvíce vidět, jak hluboce a pravdivě má učitel ono téma vnitřně zpracované. Děti okamžitě poznají vnitřní postoj učitele a obratem to dají svou reakcí najevo.

Zcela prakticky znamená výše napsané v plzeňské realitě toto: s úsvitem či po ranních chválách běžím na tramvaj (mohu si vybrat dokonce ze dvou variant, z branky zahnu vlevo nebo vpravo a tím i na jinou tramvajovou linku, ale vždy musím přestoupit na třetí možnou linku spolehlivých tramvajů). Tak strávím půl hodinky (většinou růžencem, ten je opravdu na tento druh cestování příhodný) a jsem na severním okraji města, a ještě mě čeká vystoupat kilometr směrem k nejvyššímu okraji města. Pravda je, že směr je dán, ale najít mezi spleť různě tvarovaných panelákových bloků průchod

Foto: sestry dominikánky

k pobočce je oříšek pro každého, kdo ji hledá. Dobře je onen plácek vidět třeba z vrtulníku. Jsme si s dětmi toho vědomi a pokaždé když slyšíme záchránáře s vrtulníkem mířícím do fakultní nemocnice, máváme a držíme jim palce. Vpád do pracovního dne pro mě začne už u vstupních dveří, kdy s nádechem obhlížím, jak skončilo včerejší výchovné zápolení na našem hřišti. S dětmi se dá domluvit, ale jak do toho vstoupí svět dospělých, nastanou komplikace. Střelné prosby k nebi jsou někdy tak intenzivní, že pochybuji o stálých technických vlastnostech ploché panelákové střechy nad našimi prostory. Ale Hospodin je velmi velkorysý, nenechá se omezovat pozemskými technickými parametry a slyší na přímlyvy, prosby a chvály dětí, u kterých se společně dopoledne všichni sejdem. Pro mě je toto velká milost, protože v mém technicky viděném a definovaném světě tím dochází k pronikání jiné dimenze, jež vnáší světlo, naději, otevřenost pro činy, které nejsou v naší moci... snad mohu napsat „*pro stopy živého Boha*“. S dětmi ubíhá čas hodně rychle (zvláště je-li jich hodně a jste-li součástí jejich aktivit), takže nesmíme zapomenout na přirozené základní lidské potřeby. Jejich spravedlivé naplňování dává zvolna dětem jistotu jak v prostředí školky, tak posiluje jejich důvěru a vztah k pečujícím dospělým. Rostoucí praxí mezi předškoláky se ve mně upevňuje poznání, že ne precizní a jinak dokonalé programy jsou nosné pro „úspěšnost“ předškolní výchovy,

ale právě ony „přechodové činnosti“ dětí – převlékání, hygiena, stravování a spravování svých věcí budují základ. Jen na něm lze stavět tematické programy a vzdělávací činnosti. Jde tedy v praxi o známý výrok Tomáše Akvinského: „*nadpřirozené staví na přirozeném*“. V naší třídě pravidelně organizujeme křesťanskou výchovu, kdy k nám tradičně přicházejí lektoři z různých křesťanských denominací. Každý týden zajišťujeme dětem pohybovou taneční přípravku a výuku základů hry na flétnu. Další aktivity jsou jednorázové (máme blízko do lesa, na louky nebo k rybníkům, zajedeme si do města na divadlo či do muzea loutek). Časově omezeně využíváme pronájmů sportovišť v okolí (tělocvičny, kluziště, bazénu). Napsané na papíře to vypadá dobře, ale ten „cvrkot a manévry“ před, po a během akce, to je velmi rozdílné. Opět se tak ukáže onen základ výchovy – vnitřní vztahová jistota dětí, protože pro ně je jakákoli změna cestou do nejistoty. Jisté pro nás všechny je, že i odpolední provoz školky končí a naše cesty se pro ten den rozcházejí. Domů se těším, hlavně na ticho, zpomalení rychlosti a volno od tisíce důležitých otázek tvořících dětský svět.

Poslední léta mám zvlášť ráda jeden z křesťanských aforismů: „Nebudete-li jako děti, do nebeského království se nevejdete.“ Tíše a se smělou nadějí doufám, že se od dětí naučím být takovým dítětem, které se do nebeského království vejde...

SM. Rafaela Slavíková OP

Na Plzeň nezapomínám

Vydejme se spolu se sestrou Vojtěchou Beránkovou OP na pouť jejími vzpomínkami na působení v Plzni. Co jí její služba v Plzni přinesla do života? Našla cestu, jak svědčit lidem okolo sebe o Bohu, aniž by se musela obávat, že jim něco vnucuje? Jaké duchovní potřeby zde především vnímala? Nechme se utáhnout do vířících se otázek a odpovědí...

Jak dlouho jsi v Plzni působila a co konkrétně jsi tam dělala? Kolik let už tam nežiješ?

Na generální kapitule České kongregace sester dominikánek bylo v roce 2008 rozhodnuto, že založíme novou komunitu v Plzni. Pro mě osobně to byla velká touha, a proto jsem s radostí souhlasila s novou asignací. Do Plzně jsme se přistěhovaly se sestrou Anežkou Škrobánkovou na konci února 2010. Mě bylo 36 let a sestře Anežce 70. Čekal na nás úplně prázdný byt

2+1 a také veliké nadšení a odvaha začít něco nového. První dva měsíce jsme krabice „banánovky“ používali jako židle, stůl, skříň ☺. Spali jsme na matracích na zemi. Postupně jsme začali byt zařizovat a po nějakém čase jsme měli v našem bytě i mini kapli s eucharistickým Ježíšem. Po roce jsme se přestěhovali do většího bytu v činžovním domě našich bratří dominikánů v Plzni-Lobzích.

Od 1. března 2010 jsme se obě dvě naplno pustili do nové práce. Sestra Anežka začala svoji službu jako nemocniční kaplanka. Měla veliké srdce. Milovala Boha, modlitbu a lidi. Měla pro každého velké otevřené srdce. Zapojila se naplno do pastorační služby nemocným jak v nemocnicích, tak domovech seniorů i v domácnostech. Doučovala děti ze sociálně slabých rodin v sousedství češtinu a matematiku. Za svou službu dostala od města Plzeň ocenění „Anděl“, které je oceněním těch, kdo se věnují sociálním službám.

Já jsem od začátku pracovala současně ve dvou církevních školách. Moje pracovní zapojení se postupně hodně rozrostlo ☺. Ve Spáleném Poříčí (od roku 2016 škola přesídlila do Plzně) na Církevní střední odborné škole jsem pracovala jako ekonomka školy, vedla jsem účetnictví a mzdovou agendu, psala granty, vedla jsem školní knihovnu, organizovala meditační dny pro žáky, vedla dramatický kroužek a vyučovala základy ekonomiky a křesťanskou etiku. Současně jsem byla zaměstnaná na Církevním gymnáziu Plzeň, kde jsem měla na starosti kompletní mzdovou agendu, granty a ještě jsem několik hodin učila religionistiku na nižším gymnáziu a organizovala meditační dny.

Jak na Plzeň vzpomínáš? Co ti to tam dalo? Posunulo tě to v něčem? Inspirovalo? Neseš si odtud něco do života, o co se můžeš opřít i dnes?

V roce 2015 přišla nová asignace do Bojkovic, kde jsem měla převzít vedení naší Církevní střední školy pedagogické. Profesně jsem v Plzni hodně načerpala, protože jsem mohla úzce spolupracovat se dvěma skvělými ře-

Foto: sestry dominikánky

diteli – Janou Černíkovou na střední škole ve Spáleném Poříčí a Danielem Petříčkem na gymnáziu v Plzni. Od obou jsem se hodně naučila a myslím, že to byla ta nejlepší příprava na současnou službu ředitelky naší školy v Bojkovicích. V Bojkovicích jsem už 6 let, tedy déle než v Plzni. Přesto na Plzeň nezapomínám a když je příležitost, moc ráda se tam vracím.

Jak podle tebe v Plzni fungovala dominikánská rodina? Je něco, co tě nadchlo? Měla bys s odstupem času nějaké vize či nápady, co by se tam dalo společně dělat?

V Plzni už nežiji 6 let, takže současnou situaci v Plzni neznám. V době mého působení byli dominikánští terciáři naší rodinou, zázemím, kamarády...

Sama jsi ke křesťanství konvertovala. V Plzni a na Plzeňsku se k církvi hlásí minimum lidí, jak ses tam po této stránce cítila? Rozuměla jsi jim? Co podle tebe lidé v Plzni hledají po duchovní stránce? A měla jsi odpovědi na jejich otázky?

Pocházím z Polabí, z kraje svatého Vojtěcha, kde je velmi nízká religiozita. K víře jsem konvertovala v dospělosti a snad právě proto mi Plzeň a tamní věřící byli velmi blízcí. Na církevních školách, kde jsem působila, bylo velmi nízké procento žáků z křesťanských rodin. Stačilo však s nimi být. Dát jim čas. Naslouchat a třeba s nimi hrát divadlo. Pro žáky ze Spáleného Poříčí jsem pořádala i výlety do Prahy za kulturou. Vzala jsem je do Národního divadla nebo do Státní opery. Přitom všem jsem měla příležitost prožít s mladými lidmi neformálně čas a jejich otázky na Boha, víru, modlitbu pak přicházely samy. Z podobné akce mám jeden silný zážitek. Povíдали jsem si o všem možném, až přišla řeč i na duchovní věci. Na závěr začali jako malé děti žadonit, abych jim vysvětlila, co je to modlitba, a naučila je, jak se modlit. Jejich touha po Bohu byla tak čistá!

Pohraničí se svými křivkami týkajícími se výměny obyvatelstva – vnímala jsi nějak tyto otázky?

Mám ráda historii a vždy, když na nějakém místě žiju nebo ho jen navštívím, zajímám se o historii toho místa. Na Plzeňsku jsem zvláště silně vnímala při toulkách po okolí, co všechno bylo ztraceno. Poutní místo Skoky, zmižené vesnice na Toužimsku, bývalá sláva klášterů Plasy a Kladruby. Zároveň nová naděje v lidech a jejich velkorysosti. Například v době mého působení v Plzni se pro katedrálu sv. Bartoloměje odlévalo 5 nových zvonů. Na jejich výrobu se tehdy složila snad celá Plzeň.

Je něco, co ti Plzeň vzala? Na co bys radši zapoměla?

Vůbec na nic si nevzpomínám. Mých 5 let působení v Plzni bylo krásných a naplněných. Se sestrou Anežkou jsme byly dlouho jen ve dvou. Generačně rozdílné soužití nebylo vždy snadné, ale spojovala nás radost z působení v Plzni, nasazení pro službu lidem a společná modlitba. Sestra Anežka Škrobánková je už u Pána a já doufám, že v ní mám zdatnou přímluvkyni.

Kdyby ti teď představení nabídli, že se do Plzně můžeš zítra odstěhovat zpět a vést tam střední školu, co bys jim na to řekla? Co prvního by tě napadlo?

Naštěstí naše kongregace v Plzni školu nezřizuje, takže ředitelování mě tam nečeká ☺. Myslím, že by to bylo stejné jako s každou mou asignací. Mám ráda výzvy a Pán mi zatím vždycky dal odvahu pustit se s radostí do nových věcí. Assignace do Plzně by byl bonus navíc.

Děkujeme za rozhovor!

Připravila SM. Vincenta Vodáková OP

Terciáři v Plzni

Historie dominikánských terciářů v Plzni je – jak jinak – spjata s historií řádu a plzeňského kláštera. Počátky sahají do první poloviny 13. století, založení je spojováno přímo se sv. Jackem a bl. Česlavem. Století – zejména 15., 17., 19. a nakonec i 20. – znamenala (jako pro celou církev) úpadky, požáry, vylupování, rušení, prodeje, bourání, útlak a na druhou stranu opětovné povstávání a znovuzřizování. Přes všechny husity, Švédy, habsburské reformace, nacisty, komunisty a jiné dějinné peripetie jsou dnes dominikáni v Plzni přítomni, a to včetně terciářů.

Při znovuzřízení České dominikánské provincie v roce 1905 a v následujících pěti letech byla řešena potřeba pastorace v Plzni. Provinciála P. Bubeník přesvědčila o obnovení zrušeného kláštera v Plzni (resp. o založení nového na Pražském předměstí) mj. i přítomnost terciářů v Plzni. Jednalo se o tři naše sestry, které se touhou, modlitbou i hmotnými prostředky zasloužily o ono obnovení – pro účely modlitby za jejich spásu uvedme jejich jména: Marie Jarolíma Kocová, Viktorie Dominika Frischová a Alžběta Kateřina Bartovská.

Foto: Archiv OP

Oficiálně byl nově třetí řád v Plzni založen P. Brunem Bártou 8. září 1915. Od té doby až do nacistické okupace nemáme o terciářích v Plzni žádné zprávy. V roce 1940 proběhly oblázky 7 sester (studentek) a 2 bratří. Je též zachována fotografie z té doby, na které je 12 dívek – terciářek. Některé z nich mají dnešní terciáři ještě v paměti. Za zvláštní vzpomínku a modlitbu stojí Milena Norberta Ulmanová, později provdaná Koulová, která stála u obnovy terciářů po roce 1989.

Mezi léty 1945 a 1989 plzeňští terciáři jako společenství nefungovali (nebo o tom nemáme žádné informace).

V roce 1992 bylo zřízeno Místní sdružení Panny Marie Růžencové, dva roky nato konalo 13 členů po 20 letech obnovu slibů. V témže roce (1994) se od sdružení v Plzni odděluje nově vzniklé sdružení ve Všerubech, čímž odchází i dosavadní představený Miroslav František Falkenauer a zvolena je výše zmíněná Milena Norberta Koulová. Dlouhá léta patřilo plzeňské sdružení mezi nejpočetnější v provincii, pro vysoký věk členů se dnes řadí k početně nejmenším. Modlíme se za naše staré, nemocné a zemřelé bratry a sestry, z nichž mnozí byli a jsou výrazné osobnosti řádu, farnosti a diecéze. Přes pověstnou nevěrnost západních a severozápadních Čech je třeba si připomínat víru našich bratří, sester a terciářů z této části naší provincie.

Za pozornost stojí i to, že poslední tři naši provinční moderátoři vzešli právě z plzeňského, potažmo všerubského sdružení. Modleme se za našeho současného provinčního moderátora Miroslava Františka Falkenauera a zvláště za nedávno zesnulého Václava Jindřicha Valeše.

Jan Vincenc Horáček

Radost ze sdílené víry

Tento příspěvek chce být svědectvím o jedné části života a současně odpovědí na otázku, jak si Bůh v současné době může povolat někoho do laického sdružení sv. Dominika.

Historie mého vztahu k řádu sahá do dávné minulosti před 23 lety, kdy jsem nastoupila jako učitelka v církevní škole ve Spáleném Poříčí. Tam jsem potkala P. Jiljího Příkaského OP. Všichni, kdo jej znali, potvrdí, že to byl člověk velmi milý a s mimořádným obdarováním pro práci s mladými lidmi. Kromě spousty společně stráveného času nejen v rámci pracovních povinností, ale i v soukromí s našimi dětmi a rodinou, mě pojí s Jiljím jeden krásný osobní zážitek. Jednou v sobotu jsem vyšla na zahradu a jen po několika minutách jsem pocítila intenzivně jeho duchovní přítomnost. Bylo to milé, vždyť na naší zahradě jsme strávili hezké chvíle, hrál tu s našimi kluky fotbal, tak mě to nepřekvapilo. Jeho přítomnost však byla velmi intenzivní, cítila jsem, že stojí vedle mě. Nepřikládala jsem tomu žádný hlubší význam, bylo to jen hezky poklidné. V pondělí jsem se v práci dozvěděla, že Jiljí v sobotu zemřel. Bylo to snad poprvé, kdy jsem vedle smutku ze ztráty blízkého člověka cítila nejen naději, ale skutečnou jistotu a velkou radost nad tím, že Jiljí je v bezpečí a tam, kam celým životem směřoval.

Naše škola neměla být dlouho bez školního kaplana. Stala se jím další mimořádná osobnost, P. Robert Falkenauer. Pojilo nás přátelství a radost ze sdílené víry. Když odešel z tohoto světa, nebo jak o něm někteří říkají, skočil Pánu do náruče, potkala jsem se na pohřbu s jeho rodinou. Tenkrát jsem netušila, že se stane jednou i rodinou mojí.

Nebudu ale přeskakovat, protože hlavní a důležitý člověk, který mne přivedl do dominikánského řádu, se stal naším školním spirituálem až později. Je to P. Vojtěch Soudský OP. Brzy po svém nástupu do školy se stal mým duchovním vůdcem a zpovědníkem a je jím už požeňnaných 15 let a po celou dobu mě vede ke Kristu, pomáhá mi v duchovním růstu i ve vzdělávání. Jeho vlídnost, empatie, laskavost, ale především hluboká moudrost se mi staly důležitou oporou v soukromém i profesním životě. A on to také byl, kdo mě poprvé informoval o existenci dominikánských terciářů a doporučil mi společenství ve Všerubech. V té době jsem ještě necítila povolání i přesto, že jsem měla krásné sesterské vztahy se sestrami dominikánkami, zejména sestrou Vojtěchou OP, která byla mojí pravou rukou – ekonomkou, když jsem pracovala jako ředitelka naší školy.

Jednou jsem nezávazně brouzdala po internetu a četla si informace o laickém sdružení sv. Dominika a nějaké střípky z jeho života. Pak jsem

přešla na další odkaz, na sv. Kateřinu Sienskou, a začetla se do jejího životopisu. Skončila jsem v slzách. Její vroucné přání trpět s Kristem, přijetí vnitřních stigmat a její hluboká, oddaná láska k Němu mě hluboce zasáhly doslova jako blesk.

Požádala jsem P. Vojtěcha, aby mě přibral, až pojedou do Všerub na setkání s terciáři. Tam jsem potkala svou duchovní rodinu. Od samého začátku jsem věděla, že k sobě patříme, že tam jsou lidé, sestry a bratři, které mi poslal Bůh, abych s nimi mohla sdílet svou víru a čerpat od nich nové impulzy a nechat se vést za Tím, kterého smíme společně milovat. A oni mi rozkrývali krásu dominikánské spirituality. Při společných modlitbách, rozjímání Písma svatého a rozhovorech jsem si uvědomila, jak je mi blízké poslání řádu, jak je doslova dobrodružné společně hledat Pravdu, studovat a s láskou a soucitem pečovat o všechny duše a přivádět je ke Kristu. Cítím, jak je důležité sdílet své zkušenosti ze života ve víře se svými sestrami a bratry, zapalovat a radovat se společně.

Na závěr bych se ráda podělila o malý zázrak, který jsme v naší dominikánské rodině směli společně prožít. Bylo to v době, kdy jsem svou novou rodinu požádala o vstup do noviciátu. Bylo mi řečeno, že si mohu vybrat řádové jméno. Hned jsem věděla, čím jméno bych chtěla v řádu nosit, ale netroufala jsem si o tom sama rozhodnout. Proto jsem požádala své sestry a bratry, aby mi jméno dali. Podle jejich vyprávění vím, že jej hledali opravdu zodpovědně a s prosbami k Duchu svatému. Všichni byli doslova v šoku, když zjistili, že každý z nich, ač vybírali úplně sami, vyslovili stejné jméno. A co teprve moje radost, když se při obřadu obláčky ozvalo: „Při křtu jsi dostala jméno Jana, v řádu budeš mít jméno Kateřina!“

Jana Kateřina Černíková

t. č. v noviciátu terciářského sdružení ve Všerubech

Všerubské zázraky

Do Všerub jsme se přistěhovali, jak jsem s nadsázkou říkal, rozhodnutím Strany a vlády. Se svým kádrovým profilem sourozence pěti emigrantů jsem neměl v minulém režimu šanci sehnat slušné zaměstnání v Plzni. Pak se naskytla příležitost dělat technika v zahradnictví ve Všerubech.

Když jsme do Všerub přišli, zrovna chtěl dlouholetý farář P. Klika zavřít místní kostel, kde sloužil pravidelně mše pro tři babičky, a ty vozit do nedalekých Líšťan. Příchod rodiny se dvěma dětmi zvýšil návštěvnost o 100 %.

Foto: Wikipedia, Krabat77 (CC BY-SA 3.0)

Tou dobou jsme byli tajnými členy III. řádu v Plzni. Náš noviciát by nám mohl leckdo závidět. Starali se o nás otec Jordán, Dominik Duka a další tou dobou v okolí Plzně jsou. Po revoluci se rozběhla legální činnost. Do řádu vstoupila také sestra mé manželky se svým manželem – Martina a Michal Vaňkovi. V roce 1993 se zakládala plzeňská diecéze a za námi přišel generální vikář s návrhem, abychom se se švagrem stali akolyty a aby naše ženy učily náboženství. Stal jsem se dokonce na nějakou dobu správcem dvou farností pro věci materiální.

Měli jsme malé děti a bylo pro nás stále obtížnější dojíždět na schůzky terciářů do Plzně. Tou dobou bylo v plzeňském sdružení přes dvacet členů. Napadlo nás, že bychom založili ve Všerubech terciářské sdružení, které by si za hlavní náplň činnosti vzalo pomoc ve farnosti s pastoračí. V případě Sudet spíše evangelizací. A tak 15. dubna 1996 vzniklo všerubské sdružení.

Ze začátku, než vystudovaly nové katechetky, vyučovaly naše ženy náboženství. V porevolučních časech mívaly 6–10 dětí (ve škole s 230 dětmi). Škola to ráda podporovala, šla takříkajíc s dobou. Rodiče rádi posílali děti na náboženství, ale spíš proto, aby se učily být hodné. Jakmile došlo na chodění do kostela, pravidelně přestaly děti na náboženství chodit. Postupně tuto činnost převzaly školené katechetky či faráři. Pel novoty rychle opadl a dnes, pokud je mi známo, na náboženství nechodí nikdo.

Michal a já jsme pomáhali ve farnosti. Pravidelně jsme sloužili bohoslužby slova a stali se vlastně kostelníky. Měli jsme na starost naši všerubskou a sousední líšťanskou farnost. Do Líšťan začali po Listopadu každý rok jezdit na pouť původní odsunutí němečtí obyvatelé. Vydrželo jim to asi pět

let, než zemřel staříčkový německý farář, ale za tu dobu sesbírali prostředky na částečnou obnovu interiéru. A tak jsme našli restaurátora, který obnovil několik oltářů, lavice, barokní zpovědnice.

Ve všerubském kostele byla severní stěna vždycky mokrá s poškozenou omítkou. Jednou po delších deštích jsme přišli do kostela a přes čtvrtinu podlahy byla louže. Ze stěny tekl pramínek jako na mírno puštěný vodovodní kohoutek. Pochopili jsme, že se musí něco stát. Farnost o deseti lidech ale neměla žádné peníze, a biskupství pramálo. Přesto se začalo jednat. Žebrali jsme u obce, památkářů, sponzorů.

Památkáři vypracovali projekt izolačního a vysoušecího vzdušného kanálu podél severní stěny. Nejprve bylo nutné provést archeologický výzkum. Ujali se ho sami památkáři. Magistr Čechura tenkrát řekl: „Uděláme jednu sondu asi tak metr na metr, ono tam asi nic nebude.“ Bylo. V té sondě bylo přes deset hrobů různého stáří. Zjistili jsme, že na severní straně kostela byl hřbitov, kde byly hroby nad sebou v mnoha vrstvách. Nakonec si vzala průzkum za své Západočeská univerzita a ještě mnoho let po opravě jezdila ke kostelu učit budoucí archeology.

Podářilo se dohodnout spolufinancování obec–památkáři–farnost a vybudovat vysoušecí kanál. Okopali jsme omítky, nechali rok vyschnout a pak se podařilo nahodit nové omítky. Jak se dostanete do povědomí, že dokážete využít racionálně dotační peníze, daří se je shánět čím dál snáze. Začali jsme opravovat střechu. Pak se blížilo výročí 800 let od první písemné zmínky o Všerubech a sám starosta velmi usiloval i o opravu venkovních omítek. Když pak na slavnostech města slavnostně rozsvítil venkovní nasvícení opraveného kostela, rozezněl se náměstím potlesk.

Naše město se chlubí dvěma kostely. Ten starší je románský, dnes je na hřbitově, ale býval součástí hradu. Slouží se v něm většinou jen pouť na sv. Martina. Protože v něm není elektrika, zpívalo se bez varhan. Nebylo to nic, co by u znalce hudby vyvolávalo nadšení. Tou dobou Vladka Růžena začala navštěvovat varhanní kurzy, aby mohla hrát v kostele. Na těchto kurzech se učili i základem vedení sboru. Vladku napadlo pro pouť u sv. Martina něco nacvičit. Přesvědčila pár – většinou nevěřících – žen, a tak vznikl náš sbor. S různými obměnami již funguje od roku 1995 až dodnes. Stalo se z něj kulturně-zpěvavě-kecavé společenství, které se vždy rádo setkává.

Do dnešní doby jsme měli již pět noviců. Dva odešli do jiných sdružení, jednoho – Václava Jindřicha Valeše jsme před pár dny pochovali. Také asistentů jsme vystřídali řadu. Dnes se o nás láskyplně stará otec Vojtěch.

A co dál? Jak Pán Bůh dá. Teď třeba synoda...

Miroslav František Falkenauer

Náboženství

Není organizované náboženství berličkou? Proč potřebujeme Bibli a církve? Nemůžeme snad poznat Boha vlastním rozumem, běžnými smysly a zkušeností namísto „Božího zjevení“?

K lidské spáse bylo třeba nějakou nauku vycházející z božského zjevení, která by existovala vedle filosofických disciplín, jejichž zkoumání je založeno na lidském rozumu. Za prvé proto, že člověk je zaměřen k Bohu jako k nějakému cíli, který přesahuje chápání rozumu, jak říká Iz 64, 4: „Oko bez tebe, Bože, nevidí, co jsi připravil pro ty, kdo tě milují.“ Avšak cíl musí být lidem známý předem, když mají k tomuto cíli své myšlenky a činy zaměřovat. Ke spáse člověka bylo proto nutné, aby skrze božské zjevení poznal to, co lidský rozum přesahuje. (STh I, q. 1, a. 1)

Foto: Albert Sova

Život je cesta. Nejdůležitější věcí na cestě je její cíl, to, kam cesta směřuje. Pokud cesta života žádný cíl ani důvod nemá, je beze smyslu. Pak je to kruh nebo bažina nebo pustina, ale ne cesta.

Co je naším cílem? Nejsme to my sami. Naším cílem je poznání Boha – nejen vědět o něm, ale znát jej. „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha.“ (Jan 17, 3)

Ale i kdybychom neupadli do hříchu a chybování, naše poznání Boha by nebylo o nic větší, než je vědomost nějakého červa o nás lidech. Neboť rozdíl mezi konečností červa a konečností člověka je konečný, zatímco rozdíl mezi konečností člověka a nekonečností Boha je nekonečný.

Jedině Bůh svým jednáním „shora dolů“ a svou mocí může přemostit tuto propast; my ji nemůžeme vlastní mocí a jednáním „zdola nahoru“ pře-

klenout. Červ nemůže zdolat Mount Everest. Tak tomu je od samého počátku, dokonce ještě dříve, než člověk padl. O co víc potřebujeme Bohem zjevenou pravdu nyní, když jsme padli a jsme pošetilí.

Nepotřebujeme ji jen proto, abychom uspokojili naši přirozenou zvědavost, ale abychom se skutečně dostali k Bohu, pro spásu člověka. Jsme napůl slepí a ztraceni ve strašidelném přalese. Bez cestovní mapy se nedostaneme Domů. Účel Bohem zjevené teologie není jen teoretický, ale naprosto praktický.

Proto bychom měli číst svatého Tomáše. Smysl studia teologie je stejný jako smysl našeho života. Je to „Spása“, to znamená Nebe, Šťěstí, Svatost (tři výrazy pro naprosto stejnou věc).

Ano, můžeme vědět o Bohu velice mnoho díky správnému užívání našeho přirozeného lidského rozumu: např. že Bůh existuje, že je Jeden, že je dokonalý. Ale protože jsme padlí hlupáci, většina naší filosofie není „správné užívání lidského rozumu“, ale nesprávné užívání lidského rozumu. Pokud pochybuješ, podívej se na historii moderní filosofie! Proto Tomáš Akvinský dodává:

Božským zjevením bylo nutné poučit člověka i o tom, co o Bohu lze vyzkoumat lidským rozumem. K rozumově dostupné pravdě o Bohu totiž dospívají jen někteří lidé (kolik bylo Aristotelů ve starověkém Řecku?), a to ještě po dlouhém čase (kolik jich zemřelo dříve, než se vůbec dostali tak daleko?) a s přimísením mnoha omylů (kolika chyb se dopouštějí filosofové?). Na poznání této pravdy ovšem závisí veškerá spása člověka, která je v Bohu. Aby tedy lidé dosáhli spásy přiměřenějším a jistějším způsobem, bylo nutné poučit je o božských věcech skrze božské zjevení. (STh I, q. 1, a. 1)

Ano, organizované náboženství je berla. Copak jsi nevěděl, že jsi mrzák? Pokud to nevíš, pak jsi vskutku velmi těžký mrzák, duševně i duchovně. Vrať se k Sokratovi: „Poznej sám sebe.“ Neboť Sokrates ví, že existují dva druhy lidí: moudří, kteří si uvědomují, že jsou hlupáci; a hlupáci, kteří si myslí, že jsou moudří. Podobně je tomu s Kristem a všemi proroky. I oni ví, že jsou mezi námi dva druhy lidí: svatí, kteří si uvědomují, že jsou hříšníci; a hříšníci, kteří si myslí, že jsou svatí. A kdo jsi ty? Do které skupiny patříš, poznáš podle toho, zda přijímáš „berličku“, cestovní mapu. Možná, že Židé byli ztraceni celých čtyřicet let jen proto, že Mojžíš byl příliš pyšný, než aby se zastavil a zeptal se na cestu. (Je to přece chlapská záležitost.)

*Peter Kreeft, Practical theology,
Ignatius press, San Francisco 2014, s. 1,
přeložila SM. Bernadeta Prášková OP*

Slovo se stalo tělem... z Marie Panny

Vánoce, Nový rok, slavnost Panny Marie, Matky Boží... obvykle na ně hledíme z perspektivy dnešních návštěvníků kostelů a betlémů a posluchačů, resp. zpěváků koled. Občas si známé příběhy z evangelií představíme z pohledu některého z jeho lidských aktérů, a možná o nich někdy uvažujeme i teologicky. V Janově evangeliu se nabízí jedna málo prošlapaná cesta k tomuto tajemství...

Foto: Wikimedia Commons

Lekcionář nabízí na slavnost Narození Páně podle denní doby širokou nabídku formulářů, s evangelií o Ježíšově rodokmenu (Štědrý den večer), o jeho narození (půlnoc) a o pastýřích (brzy ráno) a s Prologem Janova evangelia (přes den). Stejně evangelium lemujeme (čte se hned předtím i potom) novoroční slavnost Bohorodičky. Jak to souvisí? Zatímco Lukášovo evangelium vypráví o Božím vtělení z Mariiny a Matoušovo z Josefovy perspektivy, Jan tento příběh představuje jako správný teolog, tedy z pohledu samotného Boha.

V Janově Prologu (Jan 1, 1–18) najdeme mnohé o Ježíši (resp. Slovu nebo Světlu) a něco i o Janu Křtiteli. Nicméně si dovoluji v tomto textu hle-

dat jednu osobu, o které v něm explicitně není ani slovo: Pannu Marii, Bohorodičku. Nechám na posouzení laskavého čtenáře, zda následující mariologická exegeze spadá do kategorie divokých „origenovských“ alegorií, nebo zda je tento aspekt v Prologu skrytý, „virtuálně“, ale skutečně přítomen.

Ten, kterého nebesa nemohla obsáhnout

Prvním „mariánským“ místem je pátý verš: „To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.“¹ Co je tou „tmou“? Klasickou interpretací je „hřích“, případně „démoni“ – v takovém případě bychom zde mohli vidět jeden z důvodů pro Mariino neposkrvněné početí nebo aspoň posvěcení, jak si je představoval třeba sv. Tomáš² – když se z ní narodilo Světlo, nesměla v ní být žádná „tma“. Takové chápání je jistě legitimní, nicméně za hlubší považují jinou interpretaci: „tmou“ jsme myšleni my hříšníci.³ Tomáš mezi důvody vtělení Slova⁴ uvádí, že jinak bychom my, kteří jsme byli „tmou“, nemohli „uchopit“ světlo – Božím vtělením se naplnilo proroctví, že „obyvatelům temné země zazářilo světlo“ (Iz 9, 2).

Slovo překládané jako „nepohltila“,⁵ resp. bez záporky „pohltila“, může znamenat uchopit, zachytit, zastihnout, přistihnout, překvapit, uchvátit, získat, pohltit, pojmut, pochopit nebo poznat.⁶ Většina překladů zde volí slova v češtině zdůrazňující násilí (pohltit, uchvátit, zmocnit se), nicméně v řečtině je primární spíše „uchopit“.

Po prvotním hříchu my lidé máme sklon to, co vnímáme jako dobré (zde světlo), uchvacovat násilím – tak se Světlo samozřejmě chytit nedá. Proto je v jedenáctém verši psáno: „Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.“⁷ „Nepřijali“ je vyjádřeno slovesem se stejným kořenem jako „nepohltila“, jiná je jen předpona. Zde slovník uvádí následující překlady: vzít k sobě, přijmout, vzít (si) stranou, převzít, dostat, připustit, přijmout, uznat, přivítat.⁸ „Materie“ je stejná (předání věci nebo informace), ale intence je úplně jiná: jednou si příjemce bere, možná i násilím, podruhé s láskou přijímá. Jen druhé sloveso se také může vztahovat na osobu, alespoň pokud jí není upřena její důstojnost, není-li redukována na pouhou „věc“, jak se v té době často uvažovalo o otrocích. Je jasné, že Světlo, které je božskou osobou, mohli „vlastní“ přijmout jen způsobem, kterého jakožto „tma“ nejsme přirozeně schopni.

Nicméně v průběhu dějin někteří Světlo přijali, zvlášť když Slovo promlouvalo k prorokům a spravedlivým, jejichž zástupcem zmíněným v Prologu je Jan Křtitel. Ti Světlo „poznali“ resp. „pochopili“, a do jisté míry i „získali“ nebo „uchopili“, jinak by jej nemohli „přijmout“, „dostat“. Už tento způsob je nadpřirozený, ale „moc stát se Božími dětmi“ (v. 12) dává jen

ve velmi slabém smyslu, jde spíše o „dotek“ než o „uchopení“. Na to muselo tvorstvo počkat na plnost času.

Maria je jednou z nás, patří ke stvoření, ale na rozdíl od nás v jistém zásadním ohledu není „tmou“: tma hříchu v ní nikdy nezastínila sebemenší paprsek světla Boží milosti. Proto mohla Slovo „vzít k sobě“ mnohem silnějším způsobem než ostatní spravedliví, a proto se jej mohla nejen „dotýkat“, ale přímo jej „uchopit“, když se ten, jehož nebesa nemohla obsáhnout, nechal zavřít do lůna panny. To se stalo v první řadě tělesně, když se Slovo stalo tělem. Nicméně, Ježíš přinejmenším při jedné příležitosti klade nad tuto tělesnou rovinu tu duchovní: „Spíše jsou blahoslavení ti, kdo slyší Boží slovo a zachovávají ho“ (Lk 11, 28). Maria Slovo opravdu „pochopila“, „poznala“, „uznala“ a „přivítala“ i v jeho nehmotné podstatě lépe než kdokoli jiný. Jen o ní je psáno, že „to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2, 19), a jen ona pochopila Ježíšovu předpověď utrpení a zmrtvýchvstání natolik, že uchovala víru neporušenou během zkoušky Bílé soboty.

Jako „brána nebes“ nám Maria zprostředkovala Světlo způsobem, který můžeme „uchopit“, „pochopit“ i my. „Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on.“ (Mt 11, 11) Jan Křtitel ještě poznával Slovo po způsobu proroků a pak se s ním setkal tělesně, ale přání být pokřtěn Pánem a stát se tak údem jeho těla se mu nesplnilo. Když se Slovo stalo tělem, přišlo nám blíž, a větší Boží blízkost znamená větší „moc stát se Božími dětmi“. Ale toho se už týká druhá z hlavních „mariánských“ pasáží Prologu.

Zrození z Boha

Mezi rukopisy Janova evangelia je přímo v Prologu několik rozdílů v rámci jednotlivých tradic, z nichž nejvýraznější se nachází ve verši 13: „kdo se zrodil ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha“. Nebo, podle Jeruzalémské Bible: „On, jenž nebyl zplozen ani z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha.“ Rukopisná tradice, které se drží liturgický překlad, je mnohem širěji zastoupená a podle všeho i starší. Ale ještě před vztažením na Boží děti a na Krista je třeba si vyjasnit pojmy.

Ve starověku si lidé představovali život před narozením zhruba následovně: mužské semeno je podobně jako semeno rostliny zaseto do dělohy matky jako do země, kde se živí její krví a roste v malého človíčka.⁹ Protože se podle této představy semeno zformovalo z krve otce, sv. Tomáš chápe „krev“ jako společný jmenovatel přirozeného plození. K tomuto výkladu přispívá i to, že v originále je „krev“ v množném čísle, zrození z Boha je tedy stavěno do protikladu se zrozením „z krví“.¹⁰ V čem má Tomáš méně jas-

no, je, jak chápat „vůli těla“ a „vůli muže“. Zde nabízí dvě možnosti: buď „vůle“ znamená, že jde o původce obdařené vůli: „vůle muže“ tedy znamená otce a „vůle těla“ matku. Zde se sv. Tomáš odvolává na více či méně misogynní výklady sv. Augustina; já bych zde viděl spíš ohlas přirovnání lásky k manželce k lásce k vlastnímu tělu (Ef 5, 28–29). Druhou možností je vykládat „vůli těla“ jako pudy a „vůli muže“ jako akt vůle, ať už jde o úkon ducha, resp. Ducha (ale to by bylo spíše „z Boha“), nebo vědomé rozhodnutí v rámci rodinného života přijmout a vychovat děti.¹¹

Pokud je „zrození z Boha“ postaveno proti tomu všemu, mělo by jít o křest: v něm přece nejde o přirozené, ale o duchovní zrození, nestáváme se jen obyčejnými lidskými, ale Božími dětmi. To je podle všeho prvotní význam tohoto verše. Nicméně je zajímavé jej aplikovat na dva zvláštní případy. Maria byla posvěcena už při početí, nebo alespoň, jak věřili tomisté, před vyhlášením dogmatu o neposkvrněném početí, před porodem. To znamená, že zrození přirozené i nadpřirozené u ní splývají, byla tedy zrozena v různém smyslu, ale současně „z krve, z vůle těla a z vůle muže“ a „z Boha“. Ten druhý zvláštní případ naznačuje textová tradice upřednostněná Jeruzalémskou Biblií a je trochu složitější.

U Slova, druhé božské osoby, rozlišujeme dvě „narození“: věčné z Otce a časné z Marie. To první je z Boha zcela určitě, a to druhé také – vždyť Maria počala „z Ducha svatého“. Ale co z ostatních atributů platí o Kristově vtělení? Pokud vše chápeme podle Tomáše, tak „z krve“ ano, byť ve slabším slova smyslu – chybělo mužské semeno, ale malý Ježíšek¹² se před narozením živil z toho, co dostával od matky, tedy z její „krve“. ¹² Z obou „vůlí“ byla přítomna právě jedna, a to v každém z obou pojetí jiná – muž ani pudy zde žádnou roli nehráli, a Mariino „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!“ (Lk 1, 38) může stát jak na straně „těla“ (tj. matky), tak „muže“ (vědomé, svobodné rozhodnutí).

Tak jako tak, skrze Marii se „Slovo stalo tělem“. Později, svou smrtí a zmrtvýchvstáním a přijetím jejich plodů vírou a křtem křesťanů, se stalo

nejen „hlavou“, ale i „tělem“ církve. Maria je matkou Slova v jeho lidství. Díky jednotě božství a lidství jediného Krista v jeho osobě se tím stala pravou Bohorodičkou. Jako matka jeho těla však má mateřský vztah i k rozšíření tohoto těla na všechny, kterým Pán „dal moc stát se Božími dětmi“. Adoptivní Boží děti už nerodí „z krve“, ale nějak má podíl na jejich zrození „z Boha“, byť mi není známo, že by někdo tuto „mateřskou příčinnost“ adekvátně teologicky uchopil (že by se v tom podobala světlu a my teologové tmě?). Ježíš na tento fakt upozornil tím, že jí dal Jana za syna, ale základ učení o Marii jako Matce církve je už v Prologu, i když církvi trvalo dlouho, než tuto implicitní pravdu „zvýslovnila“.

Plnost milosti

„A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Takto by se dalo shrnout celé toto zamyšlení. Zbývá však ještě poslední mariánská asociace, která zakončuje tento čtrnáctý verš: „Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ Maria je „milosti plná“ (Lk 1, 28) – jak to souvisí s tím, že její syn je „plný milosti“? Nechme stranou „a pravdy“ a podívejme se na řecký originál obou citátů.

„Plný milosti“ je velmi doslovný překlad.¹⁴ Na druhou stranu „milosti plná“ je jediné slovo, které by se dalo doslovně přeložit jako „omilostněná“.¹⁵ Už jen z použitého slovníku je jasné, že Slovo má „milost“ ze sebe, zatímco Marii byla dána. „Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí.“ Maria této milosti dostala nejvíce, aby skrze ni mohla přetékat i k nám. Bohu díky za Marii i za milost danou skrze ni!

fr. Václav Veselský OP

Pozn.

¹ Není-li uvedeno jinak, biblické citace jsou dle liturgického překladu.

² Maria byla očištěna od prvotního hříchu v lůně matky, ale až po vzniku její rozumové duše, tedy podle aristotelské embryologie až po početí. Srov. Tomáš Akvinský, *STh* III, q. 27.

³ Srov. Tomáš Akvinský, *Výklad Janova evangelia* 102–107. Zde narážím hlavně na interpretaci tmy jako „stvořené duše“ z paragrafu 102.

⁴ Tomáš Akvinský, *Výklad* 141.

⁵ Řecky οὐ κατέλαβεν („ú katelaben“).

⁶ Překlady hesla καταλαμβάνω („katalambanó“) v: L. Tichý, *Slovník novozákonní řečtiny*, Burget 2001, s. 90. Poslední tři významy jsou uvedeny jako mediální, zatímco všechny výskyty sloves s kořenem λαμβάνω („lambanó“) v Prologu jsou aktivní. Jsem si vědom, že tento rozdíl mou tezi oslabuje, nicméně se domnívám, že i při omezení rozměru poznání její jádro stále platí.

⁷ Řecky οὐ παρέλαβον („ú parelabon“).

⁸ Tichý, *Slovník*, s. 128, heslo παραλαμβάνω („paralambanó“).

⁹ Nechme stranou spory o to, od kdy už jde o člověka obdařeného duchovou duší.

¹⁰ Řecky αἱμάτων („haimatón“), což je množné číslo genitivu slova αἷμα („haima“), tedy krev.

¹¹ K celému odstavci viz Tomáš Akvinský, *Výklad* 160–161.

¹² On jediný byl i podle tomistů člověkem hned od početí – viz Tomáš Akvinský, *STh* III, q. 33, a. 2.

¹³ Tomáš Akvinský, *STh* III, q. 31, a. 5.

¹⁴ Řecky πλήρης χάριτος („plérés charitos“).

¹⁵ Řecky κεχαριτωμένη („kecharitóménē“), participium od pasivního perfekta slovesa χαριτώω („charitoo“), „dát milost, obdařit milostí“ – nebo „půvabem“, pro který je v řečtině stejné slovo jako pro „milost“. Perfektum znamená podobně jako v angličtině stále trvajícím výsledkem ukončeného děje.

Kazatelské nebe

sestry Michaela Smrčková OP, Terezie Brichtová OP a Imelda Zrzavecká OP

9. prosince 2021 ráno odevzdala svou duši Pánu ve svém klášteře v Uherském Brodě služebně nejstarší mniška na území naší provincie, sestra M. Michaela Smrčková OP, ve věku 94 let a 71 let profese. Pohřeb se konal 17. prosince 2021 v klášterním kostele v Uherském Brodě.

18. prosince 2021 ráno odešla k Pánu ve svém klášteře v Uherském Brodě sestra M. Terezie Brichtová OP ve věku 96 let a 70 let profese.

A 21. prosince 2021 ráno odešla k Pánu sestra M. Imelda Zrzavecká OP. Byla pochována spolu se sestrou Terezií v Uherském Brodě 27. prosince 2021 v klášterním kostele.

Provázejme v modlitbách zemřelé sestry i celou komunitu našich sester mnišek, ze které odešly na věčnost během 12 dnů tři nejstarší sestry.

sestra Eva Emilie Pechová OP

Sestra Eva odevzdala svou duši Pánu 30. listopadu 2021 ve věku 89 let po 51 letech věrné služby Bohu jako sestra dominikánka. Pohřeb se konal 9. prosince na hřbitově ve Střelcích. Narodila se v Písařově a již od dětství toužila vstoupit do kláštera. Krůček od svého přijetí však byla v roce 1950, spolu s ostatními postulankami, poslána zpět k rodičům. Dlouhých 20 let

čekala ve světě, než mohla v roce 1970 složit řeholní sliby. Řadu let působila v Broumově a v Bojkovicích a od roku 2014 žila ve Střelících.

Na sestru Evu vzpomínáme jako na hluboce zbožnou spolusestru se silným vztahem k modlitbě (zvláště k modlitbě růžence) a k Panně Marii. Věříme, že už se za nás za všechny přimlouvá v nebi.

sestra Teodora Marie Relichová OP

Sestra Teodora se k Pánu odebrala 14. prosince 2021 ve věku nedožitých 90 let, z toho 71 roků sloužila Bohu jako sestra dominikánka. Pohřeb se konal 18. prosince 2021 na hřbitově ve Střelících. Narodila se v Křepicích, ke kterým celý život tíhla. Jako jedna z posledních stihla v roce 1950 po zkráceném noviciátě složit první sliby ještě v klášteře. Následně pobývala v Klimkovicích, v Opavě a poté v Liptálu a Jesenci, kde byla na obou místech svědkem razie StB. Tvrdý zásah StB zažila i v Kadani, kde dlouhé roky působila. Již jako důchodkyně žila v Olomouci a od roku 2013 ve Střelících.

Sestru Teodoru si pamatujeme jako nesmírně čínorodou a živou osobu, která své dílo opírala o dlouhé a vroucí modlitby.

R.I.P.

Foto: sestry dominikánky

Sliby u mnišek v Uherském Brodě

30. ledna 2022 v klášterním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Uherském Brodě složila své první sliby sr. Marie Justina Kracíková OP. Deo gratias!

Poděkování všem dárcům

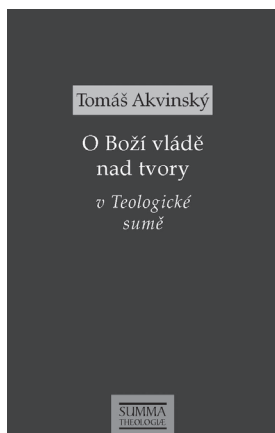
Dominikánský měsíc pokoje

Sbírka v rámci celoročného dominikánského měsíce pokoje, který byl tentokrát zaměřen na podporu charitativních dominikánských aktivit ve Venezuele, vynesla více než 17 tisíc korun, velké díky všem dárcům! Vybrané finanční prostředky byly předány na řádový účet.

E-shop knihkupectví Oliva

Srdečné díky všem dárcům, kteří přispěli na nový e-shop knihkupectví Oliva. Za loňský rok se nám podařilo nasbírat 33,5 tisíce korun. Web postupně vzniká a pevně věříme, že již brzy si v něm budete moci zakoupit vaše oblíbené knihy!

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Tomáš Akvinský:

O Boží vládě nad tvory v Teologické sumě

Traktát o Boží vládě nad tvory (STh I, q. 103–105) navazuje na otázku 22, která se zabývá prozřetelností jako vlastností Boží. V tomto traktátu Tomáš rozebírá způsob, jakým Bůh svou prozřetelnost projevuje. Pojednává o řízení věcí obecně: zda a kým je svět řízen a s jakým cílem; rozebírá konkrétní účinky božského řízení: udržování tvorů v bytí a uvedení do nicoty; a uvažuje o změnách, které Bůh ve věcech působí: přímé působení ve světě, působení na intelekt a vůli člověka, působení mimo řád – zázraky. Překlad, úvodní studie a poznámky Tomáš Machula.

brož., 80 str., cca 100 Kč

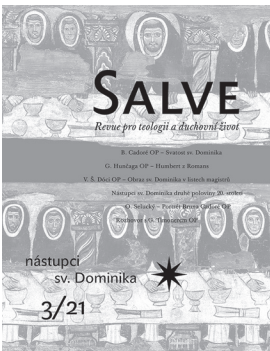

Jiří Pavlík:
Svatý Jan Chrysostomos. O kněžství

Dvanáctý svazek edice Patristika přináší překlad jednoho z Janových nejznámějších děl. Prostřednictvím dialogu dvou přátel, Jana a Basileia, představuje autor vysoké hodnoty kněžské služby, moc a důstojnost kněžství, ale také jeho nároky a rizika. Text je důležitým svědectvím toho, jak církev tehdejší doby pohlížela na kněžský úřad a jak se postupně utvářelo pojetí církevní autority. Úvodní studie, komentář a překlad z řečtiny Jiří Pavlík.

váz., 180 str., 230 Kč

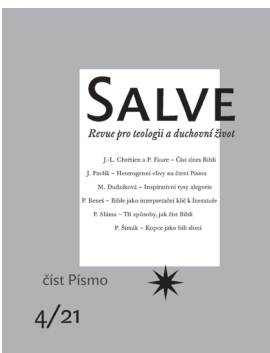
Salve 3/2021 – nástupci sv. Dominika

Toto číslo je zamýšleno jako příspěvek k jubileu 800. výročí smrti sv. Dominika, zakladatele Řádu bratří kazatelů, jež řád slavil v roce 2021. Vybrané texty sjednocuje jeden záměr: ukázat, jak se charisma sv. Dominika a jeho odkaz uskutečňují v jeho nástupcích. Součástí čísla je také rozhovor se současným magistrem řádu Gerardem Timonerem OP a dopis papeže Františka, adresovaný celé dominikánské rodině právě při příležitosti řádového jubilea.

brož., 160 str., 100 Kč

Salve 4/2021 – číst Písmo

Toto číslo se zabývá výkladem biblického textu jakožto důležité součásti duchovního života věřících. Chce připomenout, jakou roli hraje v křesťanském životě naslouchání Božím slovu, čtení Písma a ochota zaslechnout v něm Boží hlas. Jak dnes číst Písmo, aby právě ke mně tady a teď skutečně promlouvalo? Jak mu porozumět a číst ho ve světle víry, jak čerpat z pokladu bohaté exegetické tradice církve a ze zkušeností mnoha dalších čtenářů a autorů, ať už jde o církevní otce, biblisty, nebo autory moderní literatury?

brož., 176 s., 100 Kč

<https://krystal.op.cz>
facebook.com/KrystalOp

Co by vás ještě mohlo zajímat:

- 60. výročí úmrtí fr. Emiliána Soukupa OP
<https://op.cz/zivot-a-dilo-emiliana-soukupa-op/>
- dominikánské jubilejní číslo Salve
<https://krystal.op.cz/revue-salve/salve-3-2021-nastupci-sv--dominika/>
- dominikánský blog | <https://op.cz/blog/>
- záznam přednášek stálého studia | O čem bys kázal | Svatojilské rekolekce
https://www.youtube.com/channel/UCXgghtPJapWwLM_r6zKJXOw
- cyklus olomouckých dominikánů „Boží Slovo však spoutáno není...!“
<https://www.youtube.com/channel/UCFhR5Lpg6ukDbTQhOP7fIaQ>
- Dominikánská 8 – informace o programech, záznamy akcí
<http://www.dominikanska8.cz/>
<https://www.youtube.com/channel/UCssffFbYumKjs71MwYZ52BQ>
<https://soundcloud.com/dominikanska8>
- novinky našeho knihkupectví Oliva | <http://www.oliva.op.cz/>
- knižní salóny nakladatelství Krystal OP | <https://krystal.op.cz/poslechnete-si/>

OPusculum

Časopis české dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Redakce

e-mail: opusculum@op.cz

Fr. Gabriel Malich OP (gabriel@op.cz)

S. Marie Pitterová OP (monialesop@volny.cz)

SM. Guzmanova Valentová OP (guzmana@dominikanka.cz)

Lenka Bernadetta Nezbedová (Nezlenka@seznam.cz)

Jiří Reginald Machačík (machacik@volny.cz)

Jan Jáchym Beneš (jachym@op.cz)

Fotografie na obálce:

1. s. | Plzeňský klášter. Foto: Archiv OP

2. s. | Kapitula bratří a staronový provinciál. Foto: Archiv OP

3. s. | Život bez skořápky. Foto: Farnost Plzeň-Bory

Bankovní spojení pro dary: č. účtu: 268154211/0300 v.s.: 290

Uzávěrka příštího čísla: 15. 3. 2022

<http://opusculum.op.cz>

MODLITBA
SEBEPOZNÁNÍ
SEBEPŘIJETÍ

ABRAM

CYKLUS SETKÁNÍ
HLEDÁNÍ POVOLÁNÍ
PRO DÍVKY OD 18 DO 30 LET

ABRAM@DOMINIKANKY.CZ
WWW.DOMINIKANKY.CZ
FB ABRAM

18.-20.2.2022
BRNO

Z obsahu

Proč jsou dominikáni v Plzni?

Zpřítomňování dominikánského života – pramen pro Plzeň

Radost ze sdílené víry

Dominikáni v Chebu

Proč potřebujeme náboženství

Slovo se stalo tělem... z Marie Panny

<http://opusculum.op.cz>

Adresa redakce:

OPusculum

Klášter dominikánů Praha

Husova 234/8, 110 00 Praha 1 – Staré Město

e-mail: opusculum@op.cz

Výtisk zdarma. Distribuce za cenu poštovního a balného. Objednávky na adrese redakce.